

XVIII KONKURS GEOLOGICZNO-ŚRODOWISKOWY
„GEOLOGICZNE BARWY ZIEMI” 2017
FINAŁ REGIONALNY W SOSNOWCU

SZKOŁY PONADGIMNAZJALNE

Imię i nazwisko:
Nazwa szkoły:

1. Zamieszczone poniżej zdjęcie wykonał pewien podróżnik w czasie. Jaki okres geologiczny odwiedził? Podkreśl prawidłową odpowiedź.

- A. jurę
- B. kambr
- C. ordowik
- D. prekamb

2. W którym z przedstawionych poniżej zestawień wybrane okresy geologiczne ułożone są w prawidłowej kolejności, czyli od najstarszego do najmłodszego? Podkreśl prawidłową odpowiedź.
- A. ediakar, kambr, ordowik, sylur
 - B. kambr, sylur, ordowik, perm
 - C. kambr, ordowik, karbon, dewon
 - D. dewon, sylur, ordowik, kambr
3. Do jakiej grupy skał zaliczamy gnejs oczkowy i marmur? Podkreśl prawidłową odpowiedź.
- A. metamorficznych
 - B. osadowych organicznych
 - C. okruchowych
 - D. magmowych głębinowych
4. Klify są wysokimi brzegami, szczególnie narażonymi na działanie fal morskich, które uderzają w nie z impetem wraz z piaskiem i okruchami skalnymi niesionymi przez wodę. Jak nazywamy ten destrukcyjny proces? Podkreśl prawidłową odpowiedź.
- A. abrazja
 - B. korazja
 - C. deflacja
 - D. dyferencjacja

5. Które z wypisanych poniżej gór wypiętrzyły się podczas orogenezy hercyńskiej (waryscyjskiej)? Podkreśl prawidłową odpowiedź.

A. Ardeny, Ural
B. Kaledońskie, Skandynawskie
C. Karpaty, Alpy
D. Pireneje, Himalaje

6. Jak nazywamy formę pustej przestrzeni w masie skalnej (zazwyczaj owalną) wypełnioną minerałami wtórnymi tworzącymi szczołkę kryształów, których wierzchołki skierowane są ku środkowi danej pustki? Podkreśl prawidłową odpowiedź.

A. geoida
B. geoda
C. elipsoida
D. kar

7. Widoczne na zdjęciu regularne kolumny powstają w wyniku ochłodzenia gorącej lawy, która stygnąc kurczy się, a towarzyszące temu procesowi naprężenia inicjują jej pękanie na podłużne i wielokątne w przekroju słupy (tzw. cios termiczny). W obrębie jakich skały magmowych możemy je najczęściej zobaczyć? Podkreśl prawidłową odpowiedź.

A. granitów
B. sjenitów
C. diorytów
D. bazaltów

8. Na której z zamieszczonych poniżej fotografii zobaczyć możemy słynną australijską Skalną Falę – Wave Rock? Podkreśl literę A, B, C lub D odpowiadającą wybranemu przez Ciebie zdjęciu.

A

B

C

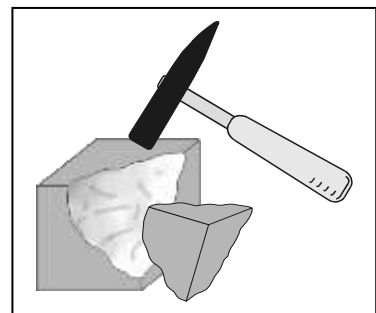

D

9. Egzaracja to proces polegający na (podkreśl prawidłową odpowiedź):
- A. żłobieniu dna rzeki przez płynącą wodę
 - B. cofaniu się źródeł rzeki w kierunku działu wodnego
 - C. mechanicznym niszczeniu podłoża skalnego przez lodowiec
 - D. mechanicznym niszczeniu skał przez czynniki zewnętrzne (woda, wiatr, słońce itp.)
10. Jedno z największych wymierań w historii Ziemi (nazywane „matką wielkich wymierań”) podczas którego zniknęło blisko 90% zwierząt morskich, 60% rodzin gadów i płazów oraz 30% rzędów owadów, miało miejsce pod koniec (podkreśl prawidłową odpowiedź):
- A. ordowiku
 - B. dewonu
 - C. permu
 - D. kredy

11. Niekiedy po uderzeniu młotkiem dany minerał rozpada się wzdłuż niejednorodnych, przypadkowych powierzchni, niezwiązanych z jego wewnętrzną strukturą. Mówimy wówczas że (podkreśl prawidłową odpowiedź):

- A. jego gęstość jest niewielka
- B. posiada dobrą łupliwość
- C. wykazuje cios ortogonalny
- D. ma nierówny przełam

12. Jak nazywa się widoczny na zdjęciu dinozaur? Podkreśl prawidłową odpowiedź.

- A. Allosaurus
- B. Deinonychus
- C. Dilophosaurus
- D. Spinosaurus

13. Jak widać na załączonym zdjęciu, minerały oprócz wyrobów jubilerskich mogą pełnić jeszcze inną rolę. Z czego wykonano te niewątpliwie „szykowne” damskie buty? Podkreśl prawidłową odpowiedź.

- A. z chryzoprazu
- B. z młdawitu
- C. z malachitu
- D. z agatu

14. Na zamieszczonym zdjęciu zobaczyć możemy niewielką strukturę geologiczną. Podaj jej nazwę? Podkreśl prawidłową odpowiedź.

- A. diapir
- B. płaszczowina
- C. rów tektoniczny
- D. zrąb tektoniczny

15. Widoczny na zdjęciu minerał to dość tajemniczy przedstawiciel grupy krzemianów o bardzo zmiennym, nie do końca jeszcze znanym składzie chemicznym. Co ciekawe, występuje on tylko w jednym miejscu na świecie, we wschodniej Syberii na obszarze o powierzchni około 10 km². Jak się nazywa? Podkreśl prawidłową odpowiedź.

- A. ametyst
- B. fluoryt
- C. czaroit
- D. almandyn